

Sygn. akt VII U 1207/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2017 r. w Warszawie

sprawy D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 28 lipca 2016 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje D. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 31 października 2018r.,
2. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w przyznaniu świadczenia.

UZASADNIENIE

W dniu 9 sierpnia 2016 r. (data prezentaty w ZUS) **D. S.** złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 28 lipca 2016 r. znak: (...) odmawiającej jej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania D. S. wskazała, że ustalenia organu rentowego co do jej zdolności do wykonywania pracy nie znajdują odzwierciedlenia w stanie faktycznym i są niezgodne z przepisami, gdyż przy wydaniu orzeczenia lekarze ZUS wzięli pod uwagę jej wiek i wykształcenie, a nie stan zdrowia. Odwołująca zaznaczyła, że dolegające jej schorzenie stawów biodrowych pogarsza się i oczekuje w kolejce na kolejną operację, a ponadto cierpi na choroby współistniejące, takie jak ból kręgosłupa, odrętwienie, opuchlizna oraz częsty brak czucia dłoni. W związku z tymi okolicznościami odwołująca oceniła skarżoną decyzję ZUS za nieuzasadnioną i wniosła o jej uchylenie i przyznanie należnego świadczenia rentowego.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 sierpnia 2016 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania D. S. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że w związku

ze złożeniem przez D. S. wniosku o ponowne przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy została skierowana na badanie przed komisją lekarską, która orzeczeniem z dnia 21 lipca 2016 r. nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. W oparciu o to orzeczenie organ rentowy na podstawie art. 107 w zw. z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej skarżoną decyzją odmówił odwołującej przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. S., urodzona w dniu (...), posiada wykształcenie techniczne w zakresie technologii żywności. Na przełomie lat 1989 – 1999 pracowała jako pracownik fizyczny przy produkcji opakowań, jako cukiernik w piekarni oraz sprzedawca, a ponadto prowadziła działalność gospodarczą w zakresie handlu obwoźnego artykułami przemysłowymi. Do listopada 2006 r. pozostawała w zatrudnieniu w charakterze pomocy piekarza (kopia świadectwa ukończenia technikum k. 97 a.r., świadectwa pracy, decyzja o wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej k. 7, 9, 13 i 105-107 a.r. tom I).

Odwołująca była częściowo niezdolna do pracy w związku ze schorzeniem stawów biodrowych w okresie od dnia 5 listopada 2006 r. do 30 czerwca 2016 r. i z tego też tytułu pobierała rentę (decyzje ZUS ws. renty: z 05.03.2008 r. k. 158 a.r., z 19.03.2008 r. k. 182 a.r., z 03.02.2012 r. k. 345 a.r. tom I, odpis wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 09.12.2014 r. k. 15 a.r. tom II).

W dniu 2 czerwca 2016 r. D. S. złożyła do organu rentowego wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę k. 425-427 a.r. tom I).

W związku ze złożeniem wniosku o rentę odwołująca została skierowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na badanie do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 27 czerwca 2006 r. uznał, iż nie jest niezdolna do pracy. Ocenę stanu zdrowia odwołującej podzieliła komisja lekarska ZUS, która orzeczeniem z dnia 21 lipca 2016 r. również uznała, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy (orzeczenia: lekarza orzecznika k. 431 a.r., komisji lekarskiej k. 441 a.r.).

W oparciu o orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 28 lipca 2016 r. skarżoną decyzję znak: (...) odmawiającą D. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (skarżona decyzja ZUS z 28.07.2016 r. k. 443 a.r. tom I).

D. S. odwołała się od powyższej decyzji organu rentowego inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2 a.s.).

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy ortopedy i neurologa celem ustalenia czy odwołująca jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeśli okresowa to na jaki okres, oraz jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej to na czym ona polegała (postanowienie z 25.08.2016 r. k. 6 a.s.).

W opinii biegłego sądowego ortopedy M. G. odwołująca nadal jest częściowo niezdolna do pracy ze względu na przebieg rozpoznanego u niej przewlekłego schorzenia w postaci dysplazji biodra prawego i lewego, skutkującego powstaniem i rozwojem zmian zwyrodnieniowych. Efektem schorzenia jest dysfunkcja narządu ruchu w obrębie stawów biodrowych w postaci ograniczonej ruchomości – stan zdaniem biegłego obecny stan zdrowia odwołującej jest gorszy w porównaniu ze stanem sprzed 2 lat

i od ostatniego badania w Sądzie wystąpiła progresja zmian zwyrodnieniowych. Planowana operacja endoprotezoplastyki totalnej biodra prawego i lewego może prowadzić do poprawy stanu zdrowia odwołującej. W oparciu o powyższe biegły ocenił, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do 31 października 2018 r. (opinia biegłego ortopedy z 05.10.2016 r. k. 12-13 a.s. oraz z 31.10.2016 r. k. 21 a.s.).

Biegły sądowy B. Z. nie stwierdził u odwołującej odchyień od normy neurologicznej i wskazał, że w zakresie tej specjalności nie ma przesłanek do wnioskowania niezdolności pracy. Wyniki badań oraz badania przedmiotowe nie dają żadnych podstaw do stwierdzenia istotnych odchyień na tle neurologicznym (opinia biegłego neurologa z 03.11.2016 r. k. 32 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranego w toku postępowania materiału dowodowego obejmującego dowody z dokumentów, zwłaszcza dokumentacji medycznej D. S., jak również opinii biegłych sądowych. Materiał dowodowy był dla Sądu spójny i przejrzysty, a tym samym wiarygodny.

W szczególności Sąd podzielił wnioski biegłych sądowych, gdyż ich sformułowanie zostało poprzedzone rzetelną i dokładną analizą stanu zdrowia odwołującej. Opinie zostały sporządzone w oparciu o bogatą dokumentację medyczną odwołującej załączoną do akt rentowych oraz przedłożoną w toku postępowania, a także po zbadaniu odwołującej przez biegłych podczas wizyt lekarskich. Ponadto treść opinii nie budziła zastrzeżeń Sądu ani stron. Stąd też Sąd uznał dokonaną przez biegłych ocenę stanu zdrowia odwołującej za oddającą rzeczywisty stan rzeczy.

Wobec braku dodatkowych wniosków dowodowych oraz niezakwestionowaniu opinii biegłych sądowych materiał dowodowy należało uznać za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 28 lipca 2016 r. znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 887; ze zm. – dalej jako ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy emerytalnej). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej) (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2004

roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt. 1 ustawy emerytalnej.

Przepis art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyroki Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Istotą sporu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy stan zdrowia D. S. w dniu wydania skarżonej decyzji uzasadniał stwierdzenie, że jest ona wciąż niezdolna do pracy. Ustalenie tej okoliczności wymagało zasięgnięcia przez Sąd informacji specjalnych z zakresu medycyny – ortopedii oraz neurologii.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że odwołująca od wielu lat cierpi na schorzenie natury ortopedycznej w postaci wrodzonej dysplazji biodra prawego i lewego. Ze względu na to schorzenie, przejawiające się dolegliwościami bólowymi oraz ograniczeniem ruchomości stawów biodrowych, odwołująca była poddawana leczeniu operacyjnemu – osteotomii okołopanewkowej, a ponadto korzystała z leczenia rehabilitacyjnego w ramach rehabilitacji leczniczej ZUS. Stosowane wobec odwołującej leczenie nie przynosiło pozytywnych efektów, w wyniku czego odwołująca w okresie w latach 2006-2016 była uznawana za osobę częściowo niezdolną do pracy.

Rozpoznając odwołanie D. S. Sąd miał na względzie dominujący charakter wskazanego wyżej schorzenia dolegającego odwołującej i w konsekwencji rozstrzygając o zasadności odwołania oparł się przede wszystkim na wnioskach opinii biegłego sądowego ortopedy M. G.. Biegły w sposób jednoznaczny ocenił stan zdrowia odwołującej jako uzasadniający stwierdzenie, że dalszym ciągu pozostaje ona osobą częściowo niezdolną do pracy. W ocenie biegłego stan zdrowia odwołującej nie uległ żadnej poprawie w stosunku do stanu poprzedniego; przeciwnie, w oparciu o wyniki badań RTG z czerwca 2016 r. biegły stwierdził, że dysplazja bioder wywołała powstanie i rozwój zmian zwyrodnieniowych, które skutkują dysfunkcją tego narządu ruchu, przejawiającą się przede wszystkim w ograniczeniu zakresu ruchów jakie odwołująca może bezboleśnie wykonywać. Pozytywne rokowania zdaniem biegłego daje jedynie wskazywana przez odwołującą planowana operacja endoprotezoplastyki bioder o charakterze całościowym. Sąd miał również na uwadze opinię biegłego sądowego neurologa B. Z., który nie stwierdził w stanie zdrowia odwołującej odchyień o cechach neurologicznych i jednocześnie podkreślił ściśle ortopedyczny charakter schorzeń, na które odwołująca cierpi.

W tych okolicznościach Sąd uznał odwołującą za osobę wciąż będącą częściowo niezdolną do pracy, gdyż stan jej zdrowia istotnie ogranicza wykonywanie przez nią pracy zgodnie z kwalifikacjami. Odwołująca posiada wykształcenie techniczne z zakresu technologii żywienia a z historii jej zatrudnienia wynika, że wykonywała przede wszystkim prace o charakterze fizycznym (pracownik fizyczny, sprzedawca, pomoc kucharza), wymagającym pełnego zakresu ruchów i pracy w pozycji wymuszonej przez dłuższy czas. Wykonywanie tego rodzaju pracy przez odwołującą przy dolegającym jej przewlekłym schorzeniu stawów biodrowych jest zdaniem Sądu niewskazane ze względu na towarzyszący zespół bólów oraz ograniczenie ruchomości. Czynności wchodzące w zakres powyższych prac wymagają sprawności, której odwołująca na chwilę obecną jest pozbawiona ze względu na stan zdrowia.

Ustalając termin powstania niezdolności do pracy ubezpieczonego Sąd oparł się na regulacji art. 129 ustawy o emeryturach i rentach, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W tym kontekście Sąd miał na względzie, że stan zdrowia odwołującej nie uległ poprawie w stosunku do stanu poprzedniego, a schorzenie bioder ma charakter

postępujący. Sąd wziął również pod uwagę, że biegły ortopeda ocenił stopień zaawansowania schorzeń narządu ruchu odwołującej jako uzasadniający stwierdzenie jej częściowej niezdolności do pracy do 31 października 2018 r., czego strony postępowania nie kwestionowały. Z tych też przyczyn Sąd uznał za zasadne stwierdzenie, że częściowa niezdolność do pracy odwołującej trwa od pierwszego dnia miesiąca w którym złożyła wniosek o ponowne przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia wskazanego przez biegłego, tj. 31 października 2018 r.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie D. S. od decyzji organu rentowego z dnia 28 lipca 2016 r. znak: (...) i orzekając co do istoty zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał jej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 lipca 2016 r. do 31 października 2018 r., o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

Na podstawie art. 118 ustawy emerytalnej Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w przyznaniu świadczenia. W ocenie Sądu, na gruncie niniejszej sprawy organowi rentowemu odpowiedzialności przypisać nie można, gdyż ustalenie, że stan zdrowia odwołującej uległ pogorszeniu i że w związku z tym wciąż pozostaje częściowo niezdolna do pracy odbyło się w oparciu o dodatkowy materiał dowodowy w postaci dokumentacji medycznej przedłożonej przez odwołującą, m. in. wyniki badań RTG miednicy z czerwca 2016 r., którymi organ rentowy na dzień wydania skarżonej decyzji nie dysponował. Stąd też Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)